

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Klasszikus német filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Klasszikus német filozófia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Şooş Amelia-Maria						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Şooş Amelia-Maria						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					28
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	56 fiz./126 konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	X
4.2 Kompetenciabeli	X

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Kötelező részvétel az előadások 70%-án (azaz a szemeszter alatt megtartott 14 előadásból 9 előadáson a részvétel kötelező)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Az egyetemi szabályzat értelmében a szemináriumokon a részvétel kötelező. 2 kötelező szemináriumi dolgozat (vagy strukturált szakmai beszámoló) bemutatása. Bekapcsolódás a megbeszélésekbe.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A filozófia történeti és elméleti alapjainak, az előfeltevéseknek és elveknek a megfelelő azonosítása és alkalmazása.</p> <p>C2. Eszmék megfogalmazása és rendszerezése, tájékozódás általános és ágazati filozófiai problémákban.</p> <p>C3. Megoldások erős és gyenge pontjainak azonosítása (logikai elemzés és értékelés révén), problémákra adott alternatív megoldások vagy alternatív konklúziók megfogalmazása.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A filozófia történeti és strukturális dimenziójának, alapvető fogalmi és kategoriális készletének, argumentációs és kritikai apparátusának felismerése és alkalmazása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a társadalomtudományokban, 2. a humán tudományokban, 3. a mindennapi élet egzisztenciális és etikai problémáiban, 4. a kommunikációs helyzetekben és beszédaktusokban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A klasszikus német filozófia szövegközeli bemutatása az egyes alkotók, művek, irányzatok, korszakok szintjén.</p> <p>A klasszikus német filozófia mint az európai filozófiai modernitás szintézise és legmagasabb fejlődési fokának bemutatása.</p> <p>A klasszikus német filozófia által a filozófiában megvalósított forradalom lényegének (rendszerfilozófiák, fogalmi struktúrák, architektonikus szerkezetek, evolúciós gondolat és dialektikus tudományos eredmény) bemutatása</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A klasszikus német filozófiai módszertanok elsajátítása: fogalmi készletek, argumentációk a transzcendentalizmus és criticizmus, a tudományfilozófiai azonosság-elvek, a dialektikus tételezés és konstruktivizmus, a filozófiai intuicionizmus és mitologizmus összefüggésrendszereiben.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A rendszerfilozófia és a kritikai filozófia fogalma	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
2. Immanuel Kant élete és műve. Előzmények: Hume filozófiai szkepticizmusa	Előadás, szövegértés/szövegelemzés	
3. A kanti transzcendentalizmus és a kritikai filozófia fogalma	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
4. A kanti sematizmus és annak heideggeri interpretációja	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
5. Szabadság, autonómia, etikai közösség	Előadás, Összefoglalás	

	vezérszavakban, szintézis	
6. Kant, Fichte, Hegel és a filozófiai tudományosság, a tudományos filozófia eszméje	Összehasonlító olvasatok Interpretáció	
7. Filozófiai jakobinizmus és európai távlatok. A német és a francia filozófia viszonya	Történeti álláspontok összevetése	
8. F.W.J. Schelling transzcendentális idealizmusa és mitológiai filozófiája	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
9. A schellingi szabadságfelfogás centripetális/isten transzcendentálisizmusa	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
10. G.W.F. Hegel fiatalkori filozófiája (<i>Differenzschrift, A szellem fenomenológiája</i>). Elismerélmélet.	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
11. A klasszikus német filozófia racionalizmusa és dialektikája.	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
12. Fogalmak, kategóriák és filozófiai sémák a hegeli filozófiában	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	
13. Schopenhauer tematikus filozófiája (faj, szerelem, halál) és a klasszikus német filozófia felbomlása	Előadás, szövegértés/szövegelemzés	
14. A klasszikus német filozófia utóélete és posztmodern kritikája	Előadás, Összefoglalás vezérszavakban, szintézis	

Könyvészet

Hegel, G.W.F.: *A logika tudománya*. I-II. Akadémiai, Budapest.

Hegel, G.W.F.: *Vallásfilozófiai írások*. Atlantisz, 2000.

Hume, David: *Vizsgálódás az emberi értelemről*. Budapest, Franklin, 1906.

J. G. Fichte: *Válogatott filozófiai írások*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981.

Kant, I.: *Antropológiai írások*. Osiris, Bp., 2005.

Kant, I.: *A vallás a puszta ész határain belül*. Gondolat, Bp., 1974.

Kant Immanuel: *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése; A gyakorlati ész kritikája; Az erkölcsök metafizikája*. Gondolat, Budapest, 1991.

Kant, Immanuel: *A tiszta ész kritikája*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.

Lask, Emil: *Die Logik der Philosophie und die Kategorienlehre*. Tübingen, J. C. B. Mohr, 1993.

Schelling, F. W. J.: *Az emberi szabadság lényegéről*. Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2010.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Kant és a kritikai filozófia eszméje	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	I. Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004., 17–51. (<i>A két előszó</i>)
2. A transzcendentális fordulat	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	I. Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004., 51–72. (<i>Bevezetés</i>)
3. Transzcendentális esztétika: a tér	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	I. Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004., 73–84.

4. Transzcendentális esztétika: az idő	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	I. Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004, 84 –134.
5. A transzcendentális dedukció problémája	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	I. Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004, 134–171. (<i>A tiszta értelmi fogalmak dedukciójáról, B-dedukció</i>) Kiegészítő olvasmány: Immanuel Kant: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Atlantisz, Budapest, 2004, 667–689. (<i>A-dedukció</i>)
6. Fichte tudománytana	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	J. G. Fichte: <i>Válogatott filozófiai írások</i> . Gondolat Kiadó, Budapest, 1981, 19-52., 72–113. (<i>Első és második bevezetés a tudománytanba</i>)
7. Hegel: A szellem fenomenológiája – Bevezető	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	G.W.F. Hegel: <i>A szellem fenomenológiája</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 47-57. (Bevezető)
8. A szellem fenomenológiája – a tudat és az öntudat fogalma	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	Hegel, G. W. F.: <i>A szellem fenomenológiája</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 95-122.
9. A szabadság fogalma Schellingnél	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	Schelling, F. W. J.: <i>Az emberi szabadság lényegéről</i> . Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2010, 9–60.
10. Dialektikus természetfilozófiák – egy filozófiai hagyomány lezárása	Beszélgetés, vita	G. W. F. Hegel: <i>A filozófiai tudományok enciklopédiájának alapvonalai. II. A természetfilozófia</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979. Bevezető és I. fejezet. 11-83.
11. Schopenhauer világnézeti filozófiája és a klasszikus német filozófia lezárása		Arthur Schopenhauer: <i>A világ mint akarat és képzet</i> . Bp. Európa 1991. 2. kiad: Bp.: Osiris, 2001.141-171.
12. Neokantiánus, neohegeliánus, neofichteánus iskolák	Dolgozatok bemutatása, beszélgetés, vita	
13. A klasszikus német filozófia történetiség-felfogása	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	Kelemen János: <i>Nyelv és történetiség a klasszikus német filozófiában</i> .

		Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990. 156-192.
14. A klasszikus német filozófia és a marxi filozófia	Szövegértelmezés Szemináriumi dolgozatok. Vita.	K. Marx-Friedrich Engels: <i>A német ideológia</i> . Szikra Könyvkiadó, Budapest, 1952. 5-52.

Könyvészet:

Hannah Arendt: *A sivatag és az oázis*. Bp., Gond-Palatinus, 2002.

Frederick Beiser: *German Idealism*. Harvard University Press, 2002.

Ernst Cassirer: *Kant élete és műve*. Osiris, Budapest, 2001.

Gilles Deleuze: *Hume és Kant*. Budapest, Osiris, 1998.

Jacques Derrida / Immanuel Kant: *Minden dolgok vége*. Századvég-Gond, 1993.

Egyed Péter: *Szabadság és szubjektivitás*. Komp-Press, Kolozsvár, 2003.

G.W.F. Hegel.: *A logika tudománya*. I-II. Akadémiai, Budapest.

G.W.F. Hegel: *Vallásfilozófiai írások*. Atlantisz, 2000.

Martin Heidegger: *Kant és a metafizika problémája*. Osiris, Bp, 2000.

David Hume: *Vizsgálódás az emberi értelemről*. Budapest, Franklin, 1906.

Huoranszki Ferenc: *Modern metafizika*. Osiris, Budapest, 2001.

Kant, Immanuel: *Antropológiai írások*. Osiris, Bp, 2005.

Kant, I.: *Prekritikai írások*. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Kant, I.: *A vallás a pusztaság határain belül*. Gondolat, Bp, 1974.

Kant, I.: *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése; A gyakorlati ész kritikája; Az erkölcsök metafizikája*. Gondolat, Budapest, 1991.

Kant, I.: *A tiszta ész kritikája*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.

Kelemen János: *Nyelv és történetiség a klasszikus német filozófiában*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.

Emil Lask: *Die Logik der Philosophie und die Kategorienlehre*. Tübingen, J.C.B.Mohr, 1993.

K. Marx – Friedrich Engels: *A német ideológia*. Szikra Könyvkiadó, Budapest, 1952.

Vasile Muscă: *Permanența idealismului*. Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2003.

Wolfgang Rödel: *Dialektische Philosophie der Neuzeit*. Verlag C. H. Beck, München, 1986.

Wolfgang Rödel: *Der Gott der reinen Vernunft*. C. H. Beck, 1992.

Wolfgang Rödel: *Die Philosophie der Neuzeit 3*. C. H. Beck. München. 2003.

Wolfgang Schlüter: *Immanuel Kant*. Budapest, Magyar Könyvklub, 2002.

Tengelyi László: *Kant*. Budapest, Áron, 1995.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A társ- és rokon szakmák (pszichológia, szociológia, politológia, történelem) képviselőivel folytatott egyeztető és módszertani diszkussziók.
- Időszakos értékelő foglalkozások az Erdélyi Magyar Filozófiai Társaság keretében a civil társadalom és a kulturális élet képviselőinek a bevonásával.
- A filozófia jelenlegi témakezelési módjainak megjelenítése az írott és elektronikus sajtóban.
- Részvétel a szakmai vitákban és szakmai fórumokon.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A jelenlét (részvétel minimum 9 előadáson a szemeszter folyamán). Bekapcsolódás a szövegértelmezésbe. A folyamatos és szisztematikus interaktivitás. A történetiségnek mint tárgyspecifikus készségnek a megléte.	A jelenlét követése; a szövegértelmezési kompetenciák értékelése. A szakterminológiai és nyelvi készségek és képességek felmérése. Az interaktivitás folyamatossága és naprakészsége.	70%
10.5 Szeminárium / Labor	Részvétel a szövegolvasatban, -értésben és értékelésben. Szemináriumi dolgozat elkészítése. Folyamatos és szisztematikus részvétel a szemináriumi dialógusban és vitában. Az értékelésbe beleszámít a jelenlét (látható, igazolható) a különböző szakfilozófiai és a filozófiai jellegű kulturális rendezvényeken.	A szemináriumi dolgozatok és az olvasottság folyamatos értékelése. A szövegismereti és értelmezési kompetenciák értékelése. A dialógusban és vitában való részvétel értékelése	30%: Jelenlét (látható, igazolható) a különböző szakfilozófiai és a filozófiai jellegű kulturális rendezvényeken (10%), szemináriumi dolgozatok és részvétel 20%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Jelenlét: Az előadások 70 %-án, illetve a szemináriumi tevékenységek 90 %-án a részvétel kötelező.

Vizsgafeltételek: Kötelező óralátogatás, dolgozatkészítés illetve szövegértelmező és aktív részvételi tevékenység.

Pótlási lehetőségek: Szemináriumi többlet-tevékenység vállalása, vagy a szakhoz tartozó rendezvények (workshopok, konferenciák, egyéb foglalkozások) szervezése és ezeken való részvétel.

Plagizálás, vizsgán való csalás következményei: kizárás vizsgáról, az egyetemi szabályzat rendelkezései szerint.

Óvások megoldása: Szakgrémiumok állásfoglalása a jegyzőkönyvezett tényállás alapján.

Kitöltés dátuma
2020. március 23.

Előadásért felelős
Dr. Őoş Amelia-Maria

Szemináriumért felelős
Dr. Őoş Amelia-Maria

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2020. március 31.

Intézetigazgató
Dr. Demeter M. Attila habil. docens

